

INSTRUCTIE IPCR 25 januari 2021

<p>Agendapunten</p> <p>1. SITUATION AND OUTLOOK</p> <p>a) Update from ECDC on the current epidemiological situation in the EU/EEA as well as on the risk related to the spread of new SARS-CoV-2 variants of concern in the EU/EEA.</p> <p>b) Update from the Commission on the measures at the external and internal borders and COVID-19 free movement restrictions, including the implementation of Council Recommendations 2020/912 and 2020/1475, and other developments.</p> <p>2. KEY BOTTLENECKS AND URGENT ACTIONS NEEDED</p> <p>a) Coordinated approach towards lifting restrictions at external borders following the <i>Council Recommendation</i> on the temporary restriction on non-essential travel into the EU and the possible lifting of such restriction. Assessment of the available data and discussion on the possible review of Annex I.</p> <p>b) Review of <i>Council Recommendation 2020/912</i> on the temporary restriction on non-essential travel into the EU and the possible lifting of such restriction: Commission proposal awaited.</p> <p>c) Review of <i>Council Recommendation 2020/1475</i> on a coordinated approach to the restriction of free movement in response to the COVID-19 pandemic: Commission proposal awaited.</p>
<p>Rechtsbasis</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Van IPCR gevraagde handeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discussie.
<p>Besluitvormingsprocedure Raad</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Betrokkenheid EP</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen
<p>Fase Besluitvorming (bij normale wetgevingsprocedure)</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Verklaringen</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Document</p> <ul style="list-style-type: none"> • N.v.t.
<p>Essentie NL positie</p>

2a) Gecoördineerde aanpak geleidelijke opheffing beperkingen aan buitengrenzen

- NL is voorstander van gecoördineerde aanpak wat betreft opheffing van het inreisverbod aan de buitengrenzen om het functioneren van het Schengengebied te waarborgen en volksgezondheid te beschermen.
- Landenlijst moet apolitek worden ingericht, gebaseerd op objectieve criteria en betrouwbaarheid van de data. Volksgezondheid moet daarbij centraal staan.
- In de geest van de gecoördineerde aanpak om de aanbeveling zo uniform mogelijk te implementeren. Dus belangrijk elkaar te blijven informeren over analyse en sluiten van grenzen.
- Waar twijfel over de betrouwbaarheid van de data bestaat zou dit aangegeven moeten worden.

Herziening landenlijst (Annex I)

- Om reden van volksgezondheid moet er kritisch worden gekeken naar de volgende landen: **Japan** en **Rwanda**. NL heeft zorgen over Japan en Rwanda op de veilige lijst met stijgende incidentie boven de drempelwaarde.
- NL is geen voorstander van uitbreiding van de lijst omdat de situatie in Europa en in NL zorgwekkend is. Mocht een meerderheid van de lidstaten ervoor pleiten de lijst uit te breiden, dan is NL bereid dit voor een beperkt aantal veilige landen te overwegen mits de landen op de veilige lijst die niet meer voldoen aan de drempelwaarden van de lijst worden gehaald.
- **M.b.t. agendapunten 2b) en 2c):**Nederland is voorstander om nationale reis- en transportmaatregelen tegen virusmutaties op Europees niveau gecoördineerd aan te pakken.
- Nederland ondersteunt het initiatief van Duitsland, om tot meer coördinatie te komen bij de bestrijding van nieuwe virusmutaties. Nederland ziet voornamelijk heil in het aanscherpen van de bestaande Raadsaanbeveling 2020/1475 inzake gecoördineerde aanpak van maatregelen binnen de EU.
- U kunt de CIE-voorstellen voor aanpassing van Raadsaanbevelingen 2020/1475 en 2020/912 die op 25 januari jl. zijn uitgekomen verwelkomen en aangeven dat NL deze nog bestudeerd. U kunt daarbij de CIE welk proces voor aanneming is voorzien.

Instructie

U kunt aanhoren op punten 1, onder 2 graag interveniëren:

2a) Gecoördineerde aanpak geleidelijke opheffing beperkingen aan buitengrenzen

- NL is in eerste instantie geen voorstander van het uitbreiden van de lijst.
- Wanneer de meerderheid van de lidstaten voorstander is van het uitbreiden van de lijst, is NL bereid om de lijst uit te breiden met een beperkt aantal landen en/of regio's te overwegen in geval deze landen en/of regio's aan de voorwaarden voldoen.
- Volksgezondheid komt echter in geding wanneer we kijken naar verder openen, maar niet kritisch kijken welke landen inmiddels niet meer aan de gestelde drempelwaardes voldoen (e.g. Japan en Rwanda).
- NL ziet eventuele uitbreiding van de lijst dan ook hand in hand gaan met een evaluatie van de situatie in de landen die boven de drempelwaardes uitkomen.

- **M.b.t. agendapunten 2b) en 2c):** NL is voorstander om nationale reis- en transportmaatregelen tegen virusmutaties op Europees niveau gecoördineerd aan te pakken. Door nationale maatregelen te coördineren op Europees niveau, kan de efficiëntie en de effectiviteit van de genomen maatregelen worden bevorderd.
- NL benadrukt wel dat verdere Europese coördinatie geen afbreuk mag doen aan de Green Lanes en het soepel verloop van het vrij verkeer van goederen.
- NL ondersteunt het initiatief van Duitsland, om tot meer coördinatie te komen bij de bestrijding van nieuwe virusmutaties. Nederland ziet voornamelijk heil in het aanscherpen van de bestaande Raadsaanbeveling 2020/1475 inzake gecoördineerde aanpak van maatregelen binnen de EU, door een negatieve testverplichting in te voeren voor reizigers uit hoogrisicogebieden.
- U kunt de CIE-voorstellen voor aanpassing van Raadsaanbevelingen 2020/1475 en 2020/912 die op 25 januari jl. zijn uitgekomen verwelkomen en aangeven dat NL deze nog bestudeerd. U kunt daarbij de CIE welk proces voor aanneming is voorzien.
- Non-paper: Nieuwe Raadsaanbeveling betreffende de aanpak van nieuwe virusvarianten buiten de EU+NL heeft geen bezwaar tegen een nieuwe Raadsaanbeveling betreffende de aanpak van nieuwe virusvarianten buiten de EU+. Daarbij merkt NL wel op dat ook in beschouwing genomen moet worden of een nieuwe Raadsaanbeveling noodzakelijk is. Aanscherping van de gecoördineerde aanpak van reismaatregelen zou mogelijkerwijs ook kunnen plaatsvinden in de bestaande Raadsaanbeveling 2020/912 inzake geleidelijke opheffing van maatregelen (extern).
- Los van het bovenstaande, is NL voorstander voor een minimaal verplichte negatieve PCR-test voorafgaand aan inreizen uit alle hoogrisicogebieden. NL zou de testverplichting graag bredere reikwijdte willen geven door de testverplichting zowel voor virusvariantengebieden als andere hoogrisicogebieden te laten gelden.
- NL heeft extra maatregelen genomen tegen de verspreiding van nieuwe varianten van het coronavirus. Alle reizigers die per vliegtuig, boot en internationale trein en bus uit hoogrisicolanden reizen zijn verplicht een negatief testcertificaat te tonen die max 72 uur oud is voor aankomst in NL. Daarnaast zijn reizigers per vliegtuig en boot verplicht om, naast de PCR, een negatieve antigenetest te tonen die max 4 uur oud is voor het boarden. Ook heeft Nederland een vliegverbod ingesteld voor landen buiten de EU waar de verspreiding van nieuwe mutaties hoog wordt geacht. Dit geldt voor het VK, Zuid-Afrika, Kaapverdië, de Dominicaanse Republiek en landen in Zuid-Amerika.
- Voor NL is het momenteel nog te voorbarig om een standpunt in te nemen over quarantaineverplichtingen. U kunt aangeven dat in Nederland een dringend advies tot quarantaine geldt, maar er in Nederland op dit moment gewerkt wordt aan een wettelijke quarantaineplicht.
- NL is voorstander een gemeenschappelijke lijst voor virusvariantengebieden, mits de lijst is gebaseerd op objectieve en apolitieke gegevens, en ruimte bestaat om op nationaal niveau maatregelen te nemen indien de situatie dit vereist. NL voorziet hiervoor een rol van het ECDC. Een dergelijk document dient een levend instrument te zijn.

Non-paper: Herziening Raadsaanbeveling 2020/1475.

- NL is voorstander voor een herziening van Raadsaanbeveling 2020/1475 om tot meer gecoördineerde aanpak te komen tegen het COVID-19-virus en mutaties.

- NL ziet vooral heil in het invoeren van een negatieve testverplichting voorafgaand aan het vertrek (boarden) uit hoogrisicogebieden. NL zou de testverplichting graag bredere reikwijdte willen geven door de testverplichting zowel voor virusvariantgebieden als andere hoogrisicogebieden te laten gelden.
- Voor NL is het momenteel nog te voorbarig om een standpunt in te nemen over quarantaine verplichtingen. U kunt aangeven dat in Nederland een dringend advies tot quarantaine geldt, maar er in Nederland op dit moment gewerkt wordt aan een wettelijke quarantaine plicht.
- NL heeft wel twijfels bij het opnemen van de mate aan virusmutaties als criterium voor het opleggen van maatregelen. Momenteel analyseren niet alle lidstaten (in voldoende mate) sequenties van het COVID-19-virus. Dit brengt het risico dat de beschikbare gegevens geen betrouwbare weerspiegeling geven van de pandemische situatie. Alvorens dit op te nemen in de criteria, dienen lidstaten wel eerst in voldoende mate aan sequencing te doen. Een mutatie die hier opgenomen zou kunnen worden moet aan een drempelvoorwaarde voldoen m.b.t. verspreiding en tevens eigenschappen hebben die opname noodzakelijk maakt, zoals besmettelijkheid, dodelijkheid etc.
- NL is voorstander om data over virusmutaties op te nemen in de datalijst die aangeleverd moet worden bij het ECDC. Een gezamenlijke datalijst kan lidstaten hulp bieden bij de overweging of het treffen van nationale maatregelen noodzakelijk is.

Terugvalpositie

N.v.t.

Krachtenveld

- **Herziening Raadsaanbeveling 2020/912:** in het verleden hebben VZS, EDEO, SPA, GRI, ROE, CYP, BUL, POL en LUX de drempelwaarden van Raadsaanbeveling 2020/912 willen herzien. NL, DK, HON, EST vroegen om weloverwogen benadering, waarbij eerst naar gelijkenschakeling met de drempelwaarde voor veilige gebieden in de bestaande Raadsaanbeveling interne coördinatie gekeken wordt.
- Op 15 januari jl. heeft Duitsland een non-paper verspreid met de oproep tot totstandkoming van nieuwe Raadsaanbeveling en de herziening van Raadsaanbeveling 2020/1475, ter bestrijding van de nieuwe virusmutaties.
- **Tijdens de ER** van 21 januari jl. is aangegeven dat de **Commissie** met nieuw voorstel komt over gecoördineerde aanpak van zogenaamde donkerrode zones in EU waar de besmetting uitzonderlijk hoog is en waar niet essentiële reizen sterk ontmoedigd moeten worden door verschillende maatregelen zoals voorafgaande testen, quarantaine en wellicht nog meer. Maar wel in gecoördineerde manier voor EU intern als wel voor de externe grenzen. **DUI** geeft aan dat het niet de grenzen wilt sluiten, maar is genoodzaakt dit doen als het niet anders kan. **FRA** geeft aan dat er minder uitzonderingscategorieën op het EU-inreisverbod moeten komen. Grenswerkers en vrachtwagenchauffeurs moeten wel gewoon de grens over kunnen. **BEL** roept de CIE op om de aanbeveling over inreisverbod aan te scherpen, meer specifiek een verbod op niet-essentiële reizen. **LUX en LET** benadrukken het belang van open grenzen.

Positie Nederlands parlement

- Diverse moties die het kabinet oproepen zich in te zetten voor een stevige Europese coördinatie maar met behoud van huidige competentieverdeling.

- Er is een motie aangenomen die vraagt om negatieve test bij inreizen.
- De motie van de leden Weyenberg en Veldman over testen voor binnenreizen, uitbouwen van testinfrastructuur met sneltesten op luchthavens (Kamerstuk 25295 nr. 664). Motie verzoekt de regering om te bezien of negatieve coronatesten voorwaardelijk gemaakt kunnen worden voor het (binnen)reizen naar Nederland vanuit een land waar een negatief reisadvies geldt. Ook betreft de Motie een verzoek om bij de snelteststraten de capaciteit op luchthavens en andere inreis-locaties te betrekken.
- Hierover is de Kamer op 17 november 2020 in de kamerbrief 'Stand van zakenbrief COVID-19' en op 20 januari 2021 in de kamerbrief '96e OMT advies deel 2 en kabinetsreactie' over geïnformeerd.

Achtergrond/Toelichting

Gecoördineerde aanpak geleidelijke opheffing beperkingen aan buitengrenzen

Europese proces

- Op 30 juni jl. hebben EU-lidstaten overeenstemming bereikt over het gefaseerd opheffen van het EU-inreisverbod, incl. een lijst van landen waarvoor het inreisverbod kan worden opgeheven. NL had gepleit voor een korte lijst gebaseerd op gezondheidscriteria. NL is meegegaan met breder compromis, waarop ook landen staan waar twijfel over bestaat of de data wel betrouwbaar is. Deze lijst is o.a. breed geworden doordat veel lidstaten voor traditionele partners hebben gepleit.
- De Raadsaanbeveling waarover overeenstemming is bereikt heeft als doel gecoördineerde en geleidelijke opheffing van het inreisverbod aan de buitengrenzen om het functioneren van het Schengengebied te waarborgen. Het inreisverbod kan worden opgeheven voor de landenlijst in Annex 1.
- De lijst met landen in Annex 1 van de Raadsaanbeveling wordt iedere 2 weken herzien en in geval de situatie in een land op de lijst snel verslechterd kan een spoedprocedure worden ingezet. De spoedprocedure is nog niet nader ingevuld. De lijst is gebaseerd op objectieve criteria waarbij de besmettingsgraad, kwaliteit van gezondheidsmaatregelen en de betrouwbaarheid van de data leidend zijn.
- Momenteel staan de volgende landen op de lijst: **Australië, Japan, Nieuw Zeeland, Rwanda, Zuid-Korea, Singapore, Thailand en China**. Voor China geldt specifiek het reciprociteitsvereiste. Het inreisverbod voor China kan dus enkel worden opgeheven op het moment dat EU burgers weer in China worden toegelaten.
- De CIE heeft op 28 oktober 2020 een mededeling gepubliceerd met daarin dat advies en richting geeft aan de Raadsaanbeveling waarin het inreisverbod en de uitzonderingen daarop zijn vastgelegd. Het gaat in op de reikwijdte en de mogelijk bewijs om aan te tonen dat personen in een uitzonderingscategorie valt. De Commissie geeft aan dat de richtsnoeren niet uitputtend zijn en dat een bredere interpretatie kunnen toepassen van de reikwijdte en mogelijk bewijs. Daarnaast gaan de richtsnoeren in op preventieve maatregelen die lidstaten kunnen nemen ten aanzien van personen uit derde landen die uitgezonderd zijn van het inreisverbod.

Nationale implementatie landenlijst (Annex I)

- De Raadsaanbeveling is niet juridische bindend. Lidstaten moeten uitvoering geven aan het inreisverbod gezien het een nationale bevoegdheid betreft.
- Het staat lidstaten vrij het algehele inreisverbod langer aan te houden en daarmee het inreisverbod voor de landen op de veilige lijst op een nader te bepalen datum toe te staan.
- De implementatie is voornamelijk gefragmenteerd. Daarmee is het doel van een gemeenschappelijke landenlijst gedeeltelijk mislukt. NL blijft meerwaarde zien in gecoördineerde aanpak.
- Nederland heeft op 1 juli het inreisverbod opgeheven voor Algerije, Australië, Canada, Georgië, Japan, Montenegro, Marokko, Nieuw Zeeland, Rwanda, Servië, Zuid-Korea, Thailand, Tunesië en Uruguay. Al deze landen voldeden, volgens de door ECDC aangeleverde informatie, op dat moment aan de gezondheidscriteria zoals opgenomen in de raadsaanbeveling (een besmettingsgraad van onder de 16).
- Inmiddels is het inreisverbod opnieuw ingesteld voor Uruguay, Servië, Montenegro, Algerije, Marokko, Canada, Georgië en Servië gezien de verslechtering van de gezondheidssituatie aldaar (besmettingsgraad van boven de 16/100.000).
- NL zal waar de volksgezondheid dit toelaat de aangepaste lijst nationaal implementeren waarbij voor het tijdspad een balans wordt gezocht tussen praktische haalbaarheid van de uitvoering waaronder door luchtvaartmaatschappijen en volksgezondheidsoverwegingen.

Herziening Raadsaanbeveling 2020/912

- Tijdens de IPCR-werkgroep van 9 december jl. heeft de Commissie een non-paper verspreid over de mogelijke herziening van Raadsaanbeveling 2020/912. Volgens de Commissie is een herziening noodzakelijk omdat de

epidemiologische situatie sinds juni veranderd is. Daarnaast dienen de voorwaarden/criteria van de raadsaanbeveling consistent te zijn met Raadsaanbeveling 2020/1475 inzake coördinatie maatregelen COVID-19 in kader van vrij verkeer in de EU. Een herziene raadsaanbeveling zal niet alleen conform huidig wetenschappelijk onderzoek zijn, maar maakt het eveneens mogelijk om beslissingen te nemen die het herstel van de Europese economie bevorderen. De non-paper stelt voor:

- o Een vernieuwde Annex I (landenlijst) blijft gehandhaafd, maar de criteria voor de landenlijst worden gewijzigd (1. Incidentie over een periode van 14 dagen, 2. het percentage positieve testen en 3. het testpercentage).
- o Een nieuwe Annex II, voor landen die niet aan de voorwaarden van Annex I voldoen, maar wel voldoen aan hogere doch acceptabele voorwaarden. Niet-essentiële reizen uit deze landen zijn toegestaan indien bij vertrek en aankomst een negatieve test wordt voorgelegd.
- o Een nieuwe Annex III zal de uitzonderingscategorieën bevatten voor reizigers die afkomstig zijn uit landen die niet op Annex I of II staan vermeld. De uitzonderingscategorieën worden uitgebreid

Flits persconferentie Michel en Von der Leyen n.a.v. VTC regeringsleiders COVID-19

- Te verwachten informatie over gezamenlijke ambities en uitdagingen over vaccinaties en groot belang van versnellen vaccinaties in besef dat we daar afhankelijk zijn van levering en tegen mogelijke obstakels zoals nieuwe varianten, haperende leveringen zullen oplopen
- Overeenstemming over raadsaanbeveling RAT's goede stap
- Nieuws was vooral dat CIE maandag in IPCR met nieuw voorstel komt over gecoördineerde aanpak van zogenaamde donker rode zones in Europa waar de besmetting uitzonderlijk hoog is en waar niet essentiële reizen sterk ontmoedigd moeten worden door verschillende maatregelen zoals voorafgaande testen, quarantaine en wellicht nog meer. Maar wel in gecoördineerde manier voor EU intern als wel voor de externe grenzen. Opmerkelijk daarbij was dat VdL over zones sprak die ook grensoverschrijdend konden zijn. Grenzen moeten openblijven voor transport en essentieel verkeer.
- Wat betreft de nieuwe varianten was de boodschap meer testen en sequencing met minimaal 5% met steun van ECDC en daarvoor vrijgemaakte middelen. Huidig niveau is slechts 1%.
- Over vaccincertificaten waren leiders het eens dat voor medische doeleinden snel gezamenlijke bewijs wordt ontwikkeld. VdL sprak over vb van geel WHO certificaat. Maar waar het bewijs nog verder voor gebruikt kan worden vraagt meer discussie. Medische redenen : misschien ben je nog besmettelijk en hoe lang blijf je immuun, maar net zo belangrijk heeft iedereen toegang tot vaccins en wat doe je met mensen die een vaccin niet mogen hebben. Meer onderzoek en discussie nodig
- Voor 3e landen zoekt CIE in tweede fase met LS (TEAM EU) voor donatiemogelijkheden totdat COVAX zelf kan gaan leveren. TEAM EU heeft inmiddels veel geld bijgedragen om via COVAX vaccins te verdelen alleen die komen pas veel later beschikbaar.

Nationale maatregelen per 23 januari jl.

- Om ook te voorkomen dat mensen zonder klachten het virus meebrengen als naar Nederland reizen, is een negatieve testuitslag van een PCR-test maximaal 72 uur voor aankomst verplicht gesteld voor alle vlieg-, boot-, intercitytrein- en internationale busreizigers uit hoogrisicogebieden.
- In aanvulling daarop geldt sinds 15 januari 2021 voor reizigers uit het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Zuid-Afrika dat ook een sneltest moet worden afgenomen kort voor vertrek. Dit mag een antigeensneltest zijn, of een of LAMP-PCRtest.
- Per kamerbrief van 20 januari jl. heeft het kabinet besloten om aanvullende reisbeperkingen in te voeren:
 - o Per 23 januari geldt dat alle reizigers uit hoogrisicogebieden moeten beschikken over een aanvullende negatieve sneltest. Deze test geldt voor alle reizigers per vliegtuig en schip.
 - o De aanvullende sneltestverplichting geldt totdat de quarantaineverplichting is ingevoerd. De quarantaineverplichting zal gelden voor alle reizigers, ongeacht vervoersmodaliteit.
 - o Per 23 januari geldt een vliegverbod voor landen buiten Schengen waarin een gevaarlijke virusmutatie voorkomt (VK, Zuid-Afrika en Zuid-Amerika). Het vliegverbod geldt totdat de quarantaineverplichting is ingevoerd.
 - o De uitzonderingscategorieën op het vliegverbod op virusvariantlanden worden beperkt.
 - o Per 23 januari geldt een aanmeerverbod voor schepen met passagiers vanuit het VK naar Nederland. Dezelfde uitzonderingen gelden als bij het vliegverbod.
 - o Per 23 januari zullen ook de uitzonderingscategorieën op het EU-inreisverbod voor de overige landen beperkt worden.

Brief transportministers

Op initiatief van Nederland hebben de transportministers van NL, BE, LUX en DL elkaar 21 januari 's avonds gesproken, om gezamenlijk beleid af te stemmen teneinde mutaties van het COVID-19 virus buiten de deur te houden. Op 22 januari heeft MIenW hierover ook gesproken met Eurocommissaris Mw. Vălean. N.a.v. dit gesprek is besloten om af te zien van het initiatief om een gezamenlijke brief (inclusief Frankrijk en met steun van mogelijk

Polen, Italië en Denemarken) te sturen aan de Portugese transportminister Mr. Santos en de Eurocommissaris aangaande een oproep om spoedig een bijeenkomst van EU-transportministers te organiseren.